

Dönem : 4
Toplantı : 3

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 374

Ceza Kovuşturmalarının Aktarılmasına Dair Avrupa Sözleşmesi'nin Onaylanması ve Uygulanması Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/345)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi

Başkanlığı

Sayı : 71-2010/4411

15 . 8 . 1975

MİLLET MECLİŞİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 4.8.1975 tarihinde kararlaştırılan «Ceza Kovuşturmalarının Aktarılmasına Dair Avrupa Sözleşmesi'nin Onaylanması ve Uygulanması Hakkında Kanun Tasarısı» ve gerekçesi ile eki sözleşme ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

Süleyman Demirel
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Son yıllarda suç, özellikle ulaştırma alanındaki büyük gelişmenin bir sonucu olarak, uluslararası bir nitelik kazanmıştır. Devletler arasında daha yakın işbirliği ihtiyacı, onları aralarındaki hukuki engelleri azaltmaya ve milli egemenliklerinin geleneksel sonuçlarını yeniden gözden geçirmeye sevk etmiş, bu genel temayülün bir sonucu olarak, Avrupa Konseyi bünyesinde hazırlanan «Ceza Kovuşturmalarının Aktarılmasına Dair Avrupa Sözleşmesi» 15 Mayıs 1972 tarihinde Strazburg'da Üye Devletlerin imzasına açılmıştır.

Sözleşmenin birinci maddesinde «Suç» ve «Müeyyide» terimlerinin hangi anlamda kullanıldığı açıklanmıştır. Buna göre; suç terimi, hem Ceza Kanunlarının suç saydığı eylemleri, hem de Sözleşmenin III. sayılı ekinde gösterilen kanunlarda öngörülen eylemleri ifade etmektedir. «Müeyyide» terimi de cezaları ve emniyet tedbirlerini kapsayacak biçimde kabul edilmiştir.

Eklere dışında 47 maddeden oluşan Sözleşme şu üç büyük ihtiyacı karşılamak istenmiştir:

1. Suçluyu cezalandırma görevinin ceza adaletini en iyi gerçekleştirecek Devlette yapılması,
2. Birden fazla Devletin ceza vermek bakımından kendisini yetkili sayması halinde uyumsuzluğun çözülmesi,
3. Bir kişi aynı eylemden dolayı birden fazla Devlette yarıldığında, «ne bis in idem» kuralının uygulanması.

Devletler suçluları cezalandırma yetkilerini bugüne kadar sadece kendi kanunlarından almışlardır. Mesele, Ceza Kanunumuz, yabancı bir memlekette işlenen suçlardan hangilerinin hangi şartlar altında Türk Mahkemelerince cezalandırılacağını belirtmiştir. Sözleşme asıl dediği bu yetkiye dokunmamakta, fakat kendi Kanununa göre yetkili olmayan bir Devlete Sözleşmenin uygulanması bakımından bir ek yetki vermektedir. Gerçekten, kovuşturmanın aktarılan Devlette yapılabilmesi için onun da yetkili olması gerektiği açıktır. Yetkili değilse, Sözleşme ile yetkili kılmak zorunludur. Kaynağını Sözleşmeden alan bu ek yetkinin kullanılmasında, bir diğer Devletin kovuşturma istemesi şartına bağlanmıştır. (M. 2) İstenilen Devlet kovuşturmayı asıl yetkide olduğu gibi kendi muhakeme kanunlarına göre yapacaktır.

Sözleşmenin uygulanması maksadıyla, asli yetkilerine giren bir suçtan dolayı kovuşturma yapmaktan vazgeçmek veya başlamış olan kovuşturmaya son verebilme imkânı Devletlere tanınmış, bu yolda hiçbir mecburiyet yüklenmemiştir. (M. 3) Sözleşmede kovuşturma aktarılan Devletin kendi ceza kanununu uygulaması esası kabul edilmiştir. Ancak, bir Devlet Sözleşmeden doğan ek yetkiyi kullanıyorsa, kendi kanununa göre vereceği cezanın, asil yetkili olan ve kovuşturmanın naklini isteyen Devletin Ceza Kanununa göre verilecek cezadan daha ağır olmaması da suçlunun durumunu ağırlaştırmamak için kabul edilmiştir. (M. 25)

Sözleşme hükümlerine göre bir Devlette başlamış veya başlamak üzere olan kovuşturmanın o Devletin isteği ile ceza adaletinin gerçekleşmesi bakımından daha iyi imkânâ sahip bir diğer Devlete aktarılması konusunda talepte bulunmak mecburî olmayıp tamamen ihtiyaridir. (M. 6) Kovuşturma istenildikten sonra, bu talebin geri alınması da mümkündür. (M. 21.2'e)

Kovuşturma isteme şartları : Kovuşturma isteminin şartları ve hangi hallerde bu talebin yapılabileceği Sözleşmenin 7 ve 8 nci maddelerinde şu şekilde gösterilmiştir:

a) İsteyen Devletin yetkili olması ve hiç olmazsa kovuşturmaya başlayacak duruma kadar gelen bir hazırlık soruşturması yapılması,

b) Eylemin iki Devlet Kanununa göre de suç sayılması,

c) Kovuşturma isteyen Devletin bunu uygun görmesi.

Sözleşme hangi hallerde kovuşturma istenebileceğini belirtmekle (M. 8) ceza adaletinin en iyi bir şekilde gerçekleşmesi konusunda Devletlere yol göstermektedir. Meselâ, delillerin büyük ve önemli kısmı diğer memlekettedir veya son soruşturmayı sanık hazır olduğu halde yapabilmek yahut verilecek cezayı yerine getirmek mümkün veya uygun olmayabilir.

Yargı haline gelmiş bir mahkûmiyet kararının bulunması, kovuşturma istenmesine kaide olarak engel olursa da istisnası olabilir. Sözleşme bunu öngörmüş ve yargının yerine getirilmesi imkânı yoksa, yerine getirmeyi kabul etmeyen Devletin kovuşturma yapması istenebileceğini öngörmüştür. (M. 8.2)

Kovuşturma isteminin istenilen Devlette sonuçları: Kovuşturma isteminin yapılması halinde, istenilen Devlet yetkili makamları önce isteğin işleme konulup konulmayacağını inceleyecektir. (M. 9) İşleme koymama mecburî bir ret olup, Sözleşmenin 10 ncu maddesinde düzenlenmiştir. İstenilen Devlet, işleme koymaya karar verdiği isteğin kabul veya reddi hakkında bir inceleme yaparak isteği kısmen veya bütünüyle reddedebilecektir. (M. 11) İsteğin işleme konulmasına dair kabul kararının geri alınabilmesi, Sözleşmeye göre mümkün ve bazı hallerde mecburîdir. (M. 12)

İstenilen Devlet kovuşturma isteğini kabul ettikten sonra olaya kendi muhakeme hukukunu uygulayacak ve gerekli kararı vermekle beraber, sonucundan da isteyen Devlete bilgi verecektir. (M. 16, 21.2)

İstenilen Devlet yetkisini sadece Sözleşmeden alıyorsa, ceza davası zamanaşımına 6 ay eklenecek, yani dava 6 ay daha geç zamanaşımına uğrayacaktır. (M. 23)

İstenilen Devlet, kendi Ceza Kanununu uygulamakla beraber, yetkisini sadece Sözleşmeden alıyorsa, verilecek ceza isteyen Devlet Kanununun öngördüğünden daha ağır olmayacaktır. (M. 25)

Kovuşturma isteğinin isteyen Devlette sonuçları : Sözleşmeye göre hiçbir Devlet kovuşturmayı başkasından istemeye mecbur değildir. Ancak, istediği takdirde, bunun Sözleşmeden doğacak sonuçlarına katlanmak durumundadır. Bu sonuçlar şunlardır:

a) İsteyen Devlet artık o eylemden dolayı o kişi hakkında kovuşturma yapamayacak ve ceza vermişse yerine getiremeyecektir. Bunun içindir ki, kovuşturmaya başlamamışsa, «Kovuşturma yapmaktan vazgeçme», başlamışsa, «Kovuşturmaya son verme» kararı verecektir. (M. 3)

b) İsteyen Devlet, kovuşturma istemekle kaybettiği kovuşturma yetkisine bazı hallerde tekrar kavuşabilecektir. Bu haller istenilen Devletin, isteği işleme koymama, ret, kabulünü geri alma, dava açmama, davayı düşürme (davaya devam etmeme) kararlarını kendisine bildirmesi halleridir. (M. 21)

c) Ceza davası isteyen Devlette 6 ay daha geç zamanaşımına uğrayacaktır. (M. 22)

Uyuşmazlıkların önlenmesi : Bir kişinin aynı eylemden dolayı birden fazla Devlette kovuşturulup yargılanmasını önlemek için Sözleşmede şöyle bir sistem kabul olunmuştur: Bir ceza davası açılmadan önce, hatta açıldıktan sonra, aynı kişi hakkında aynı eylemden dolayı başka bir Devlette ceza davasının açılmış ve görülmekte olduğunu öğrenen Devlet:

a) Kendi kovuşturmasından vazgeçip geçmeyeceğini,

b) Yahut kovuşturma, dava açılmakla başlamışsa, diğerinin sonucunu beklemek üzere davayı durdurabilip durduramayacağını,

c) Yahut kovuşturmayı o Devlete aktarıp aktaramayacağını araştıracaktır. Bu araştırma mecburî olup amacı, uyuşmazlığı önlemektir. İlk iki şık bakımından karar verme yetkisi Devletlere Sözleşme ile verilmiştir. (M. 3) Gerçekten Devletlere başlamamış olan kovuşturmada vazgeçmek, başlamış olana da son vermek imkânı tanınmıştır. Ancak vazgeçme veya son verme kesin değildir. Ve ancak bir anlaşmaya varılırsa kesin olacaktır. Onun için geçici olan durma kararı ile işe başlanacaktır. (M. 30.1)

Araştırma mecburî olmakla beraber sonuç serbesttir. Yani kovuşturmaya başlamaya veya başlamışsa devamı karar verilebilir. Ancak bu takdirde karar diğer Devlete bildirilecektir. Bu bir mecburiyettir. (M. 30.2) Bu bildirme, iki Devlet arasında uyuşmazlık çıkmasının önlenemediğini, fakat uyuşmazlığın çözülmesinin istendiğini gösterecektir.

Uyuşmazlıkların çözülmesi : Uyuşmazlığın önlenemediğinin bildirilmesinden sonra, ilgili Devletler, aralarında hangisinin tek kovuşturmaya devam için en elverişli olduğunu seçmeye çalışacaklardır. Bu seçimde, kovuşturma istenmesi için Sözleşme'de bildirilmiş olan ölçülere (M. 8) başvurulacağı tabiidir. İlgili Devletler bu seçimi yapabilmek için aralarında danışacaklardır. Bu danışma süresince uyuşmazlığın esasını çözen bir kararı veremeyeceklerdir. İş bu safhaya (Karar safhası) gelmişse, kovuşturmayı durduracaklardır. Ancak, bu durdurma, uyuşmazlığı önlemenin mümkün olmadığını bildiren yazının gönderilmesinden itibaren 30 gün için mecburidir. Daha önce bir anlaşmaya varılmışsa, anlaşma gereğince hareket edilecek ve kovuşturmaya sadece bir Devlette devam olunacaktır. Bu ise kovuşturmanın aktarılması sonuçlarını verecektir. (M. 33) Danışma sonunda anlaşmaya varılmaması da mümkündür. Bu takdirde ilgili Devletler ayrı ayrı kovuşturmalarına devam edebileceklerdir. Ancak bu halde, «ne bis in idem» kuralının Sözleşmede düzenlenen esaslarına uymak zorunluluğu vardır. (M. 35 - 37)

Ne bis in idem prensibinin düzenlenmesi : Sözleşmede ne bis in idem prensibi mutlak olarak kabul edilmiş, bazı şartlarla kayıtlanmıştır. (M. 35.1) Bu şartlar, Ceza Yargılarının Uluslararası Değeri Konusunda Sözleşmede de aynı biçimde düzenlenmiştir. Beraat kararı için şart yoktur. Ancak, mahkûmiyet kararlarında cezanın yerine getirilmesi veya getirilmekte olması, yahut tamamının genel veya özel affa veya zamanaşımına uğraması, yahut mahkemenin cezayı göstermeden suçluluğu belirtmekle yetinmesi şarttır. Aynı eylemden dolayı bir kişinin birden fazla defa yargılanmaması ve dolayısıyla cezalandırılmaması demek olan bu prensibin uygulanması, şu halde meclâ ceza çekilmemişse veya sadece bir kısmı çekilmişse, söz konusu olmayacaktır. Diğer taraftan, ülkesinde suç işleyen Devletin, kamusal nitelikte bir kişi veya şeye karşı veya böyle bir kişi tarafından yapılan eylemler dolayısıyla herhangi bir Devletin başka bir Devlette verilen yargılarla bağlı tutulmaması da kabul olunmuştur. Meğer ki, bu Devletler, kovuşturma yapmasını önceki Devletten istemiş olsunlar. (M. 35.2 ve 3.) Ne bis in idem prensibinin kabul edilmediği, hallerde, cezanın iki kere çekilmesini önlemek üzere, diğer Devletteki mahkûmiyet kararı yüzünden yerine getirilmiş olan cezanın mahsup edilmesi de kabul edilmiştir. (M. 36.)

Hükümleri genel olarak yukarıda arz ve izah olunan, ceza kovuşturmalarının aktarılması konusunda Avrupa Sözleşmesinin, Sözleşmenin I sayılı ekinin (a ve f) bentlerindeki çekinceye dayanarak faydalanılmak suretiyle kabul ve onaylanmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Tasarının 1 nci maddesi, 15 Mayıs 1972 tarihinde Strazburg'da Üye Devletlerin imzasına açılmış ve Hükümetimiz adına 26 Haziran 1974 tarihinde imzalanmış bulunan, «Ceza Kovuşturmalarının Aktarılmasına Dair Avrupa Sözleşmesi» nin onaylanması ile ilgili hükmü ihtiva etmektedir.

Tasarının 2 nci maddesi, «Sözleşme» nin uygulanması ile ilgili olarak düzenlenmiştir. Buna göre 3, 6.1, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 ve 32 nci maddelerde düzenlendiği gibi Devlete ait yetkilerin Adalet Bakanlığınca ifa edileceği kabul olunmaktadır. Ancak, kamu davası açılan hallerde Sözleşmenin uygulanması dolayısıyla, ceza kovuşturmasının durdurulmasına veya aktarılmasına davayı görmekte olan mahkeme veya hakimliğin karar vereceği de bu maddede öngörülmektedir.

Tasarının 3 ncu maddesi, mevcut kanun hükümlerine göre Türkiye'de takibi mümkün olmayan ve fakat Sözleşmenin 2 nci maddesinde tanzim edilen ek yetki (Subsidiary jurisdiction)'ye istinaden, Türkiye'de kovuşturulması istenilen suçlar dolayısıyla, bu talebin kabulü halinde yapılacak kovuşturmalarda selâhiyeti, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunumuzun 10 ncu maddesine benzer bir biçimde tanzim etmektedir.

Tasarının 4 ve 5 nci maddeleri yürürlükle ilgili hükümleri ihtiva etmektedir.

Adalet Komisyonu Raporu

Millet Meclisi
Adalet Komisyonu
Esas No. : 1/345
Karar No. : 5

12 . 2 . 1976

Yüksek Başkanlığa

Ceza kovuşturmalarının aktarılmasına dair Avrupa sözleşmesinin onaylanması ve uygulanması hakkında kanun tasarısı, Komisyonumuza havale olunmakla ve ilgili Bakanlık temsilcilerinin de iştirakiyle tetkik ve müzakere edilmiştir.

Komisyonumuz; tasarı gerekçesini ve sözleşme metnini uygun mütalaa ederek kanun tasarısını aynen kabul etmiştir.

Havalesi gereğince Dışişleri Komisyonuna tevdi edilmek üzere işbu rapor saygıyla sunulur.

Adalet Komisyonu Başkanı
Sakarya
Nadir Lâtif İslâm

Çorum
Yâsin Hatiboğlu

İstanbul
Cemil Yavaş

Kocaeli
Şevket Kazan

Sözcü
Mardin
Talât Oğuz

Gaziantep
Yusuf Öztürkmen
İmzada bulunamadı.

Kayseri
Hayrettin Nakiboğlu

Konya
Kemalettin Gökakın

Ordu
Kemal Şensoy
İmzada bulunamadı.

Ankara
İ. Hakkı Köylüoğlu

İstanbul
F. Gülhis Mankut

Kırklareli
Mehmet Atagün

Niğde
Yaşar Arıbaş

Dışışleri Komisyonu Raporu

Millet Meclisi
Dışışleri Komisyonu
Esas No. : 1/345
Karar No. : 13

15 . 6 . 1976

Yüksek Başkanlığa

Ceza kovuşturmalarının aktarılmasına dair Avrupa sözleşmesinin onaylanması ve uygulanması hakkında Kanun tasarısı, ilgili Bakanlık temsilcilerinin de katılımıyla Komisyonumuzda görüşüldü.

Tasarının tümü üzerinde yapılan müzakereler sonunda, gerekçede belirtilen hususlar, Komisyonumuzca da uygun bulunmuş ve mezkûr tasarının aynen kabulüne karar verilmiştir.

Genel Kurula arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Komisyon Başkanı
Ankara
Orhan Alp

Kâtip
Konya
Şener Battal

Eskişehir
Orhan Oğuz

İstanbul
Reşit Ülker

Muğla
Adnan Akarca
İmzada bulunamadı.

Başkanvekili
Konya
Ali Kökbudak

Aydın
Mutlu Menderes

İstanbul
Mustafa Parlar

İzmir
Şinasi Osma

Sivas
Nazif Arslan

Sözcü
Çorum
Yâsin Hatiboğlu

Balıkesir
Cihat Bilgehan

İstanbul
Cemal Suer

Manisa
Ahmet Balkan

Burdur
Ali Sanlı

Hükümetin Teklifi

Ceza Kovuşturmalarının Aktarılmasına Dair Avrupa Sözleşmesi'nin Onaylanması ve Uygulanması Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 26 Haziran 1974 tarihinde Strazburg'da imzalanan «Ceza Kovuşturmalarının Aktarılmasına Dair Avrupa Sözleşmesi» nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu sözleşme hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili olarak Devlet tarafından yapılması gereken işlemleri Adalet Bakanlığı yerine getirir. Ancak, kamu davası açılmış ise, Ceza Kovuşturmasının durdurulmasına veya aktarılmasına davayı gören mahkeme veya hâkimlikçe karar verilir.

MADDE 3. — Yabancı memlekette işlenen ve Sözleşmenin 2 nci maddesinin verdiği yetkiye göre Türkiye'de yapılacak kovuşturmalarda salâhiyet, Türk Ceza Kanununun 4, 5, 6, 7 ve 8 nci maddeleri hükmünce Türkiye'de takibi gereken suçlarda uygulanan hükümlere göre tayin edilir,

MADDE 4. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

**Adalet Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin**

Ceza Kovuşturmalarının Aktarılmasına Dair Avrupa Sözleşmesi'nin Onaylanması ve Uygulanması Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 4 ncü maddesi komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Tasarının 5 nci maddesi komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**Dışişleri Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin**

Ceza Kovuşturmalarının Aktarılmasına Dair Avrupa Sözleşmesi'nin Onaylanması ve Uygulanması Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 4 ncü maddesi komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Tasarının 5 nci maddesi komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

4 . 8 . 1975

Başbakan
S. Demirel

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
Prof. Dr. N. Erbakan

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
Prof. Dr. T. Feyzioğlu

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
A. Türkeş

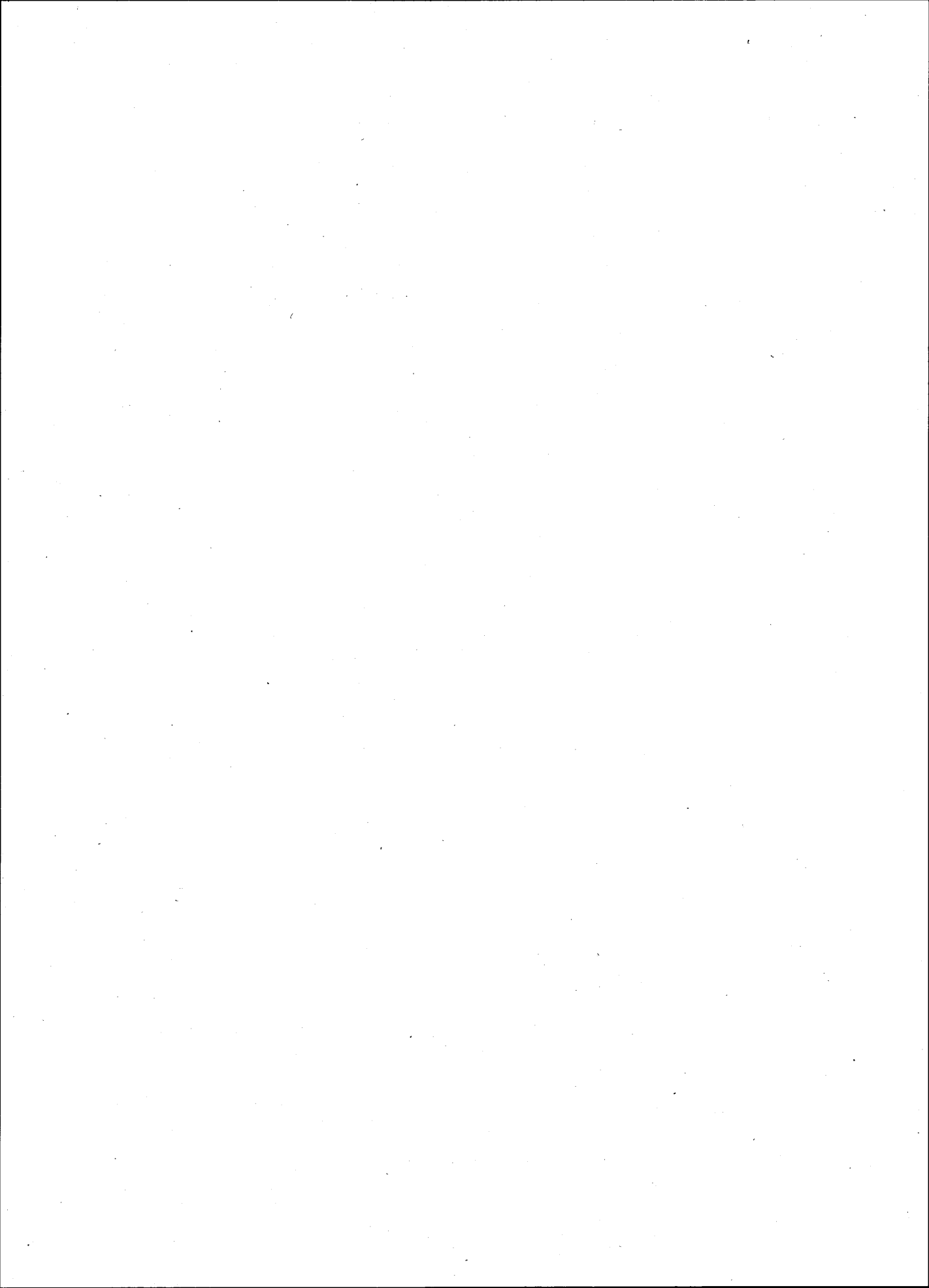
Devlet Bakanı
S. Öztürk

Devlet Bakanı
H. Aksay

Devlet Bakanı
M. K. Erkovan

Devlet Bakanı
G. Karaca

Adalet Bakanı <i>İ. Müftüoğlu</i>	Millî Savunma Bakanı <i>F. Melen</i>	İçişleri Bakanı <i>O. Asiltürk</i>	Dışişleri Bakanı <i>İ. S. Çağlayangil</i>
Maliye Bakanı <i>Doç. Dr. Y. Ergenekon</i>	Millî Eğitim Bakanı <i>A. N. Erdem</i>	Bayındırlık Bakanı <i>F. Adak</i>	Ticaret Bakanı <i>H. Başol</i>
Sağ. ve Sos. Y. Bakanı <i>Dr. K. Demir</i>	Güm. ve Tekel Bakanı <i>O. Öztrak</i>	Gıda - Tar. ve Hay. Bakanı <i>F. Adak</i>	Ulaştırma - Bakanı <i>N. Mentese</i>
Çalışma Bakanı <i>A. T. Paksu</i>	Sanayi ve Tek. Bakanı <i>A. Doğru</i>	En. ve Tab. Kay. Bakanı <i>S. Kılıç</i>	Turizm ve Tan. Bakanı <i>L. Tokoğlu</i>
İmar ve İskân Bakanı <i>N. Ok</i>	Köy İşleri Bakanı <i>V. Poyraz</i>	Orman Bakanı <i>T. Kapanlı</i>	Gençlik ve Spor Bakanı <i>A. Ş. Erek</i>
	Kültür Bakanı <i>R. Danışman</i>	Sosyal Güvenlik Bakanı <i>A. M. Ablum</i>	

CEZA KOVUŞTURMALARININ AKTARILMASI KONUSUNDA AVRUPA SÖZLEŞMESİ

Bu Sözleşmeyi imzalayan Avrupa Konseyi Üyesi devletler, Avrupa Konseyinin amacının üyeleri arasında daha sıkı bir birliği gerçekleştirmek olduğunu gözönünde tutarak, cezalandırmanın daha âdil ve daha etkin kılınması için ceza hukuku alanında bugüne kadar gerçekleştirdikleri işbirliğini tamamlamak isteyerek, bu amaçla, uluslararası alanda suçların kovuşturulmasının, karşılıklı güven anlayışı içinde ve özellikle yetki uyumsuzluğundan doğan sakıncaları önleyecek biçimde düzenlenmesinin yararlı olacağını düşünerek, aşağıdaki maddeleri kabul etmişlerdir :

KESİM - I

Tanımlar

Madde : 1

Sözleşmede kullanılan :

- a) «Suç» terimi, hem ceza kanunlarının suç saydığı eylemleri hem de, idarî bir makamın yetkisine girdiği takdirde ilgilinin işi yargılama makamı önüne getirebilmesi şartı ile, bu Sözleşmenin III sayılı ekinde gösterilen kanunlarda öngörülen eylemleri,
- b) «Müeyyide» terimi, ceza kanunlarına veya III sayılı ekte belirtilen kanunlara aykırılık dolayısı ile ön-görölmüş veya hükmedilmiş her türlü ceza veya tedbirifade eder.

KESİM - II

Yetki

Madde : 2

1. Sözleşen her Devlet, bu Sözleşmenin uygulanması bakımından, bir başka sözleşen Devlet Ceza Kanunu- nun uygulanabileceği her suçu kendi Ceza Kanununa göre kovuşturmak yetkisine sahiptir.
2. Bu maddenin 1 nci fıkrası ile sözleşen devletlere tanınmış olan yetkinin kullanılabilmesi, diğer sözleşen Devlet tarafından kovuşturma istenmesine bağlıdır.

Madde : 3

Kendi kanununa göre bir suçu kovuşturmakla yetkili her sözleşen Devlet, bu Sözleşmenin uygulanması bakımından, aynı eylem yüzünden diğer bir sözleşen Devlet tarafından kovuşturulan yahut kovuşturulacak olan sanık hakkında, kovuşturma yapmaktan vazgeçebilir veya başlamış olduğu kovuşturmaya son verebilir. Kovuşturmadan vazgeçme veya kovuşturmaya son verme kararı, 21 nci maddenin 2 nci fıkrası uyarınca, diğer Devlette kesin bir karar verilinceye kadar geçicidir.

Madde : 4

İstenilen Devlet, sadece 2 nci maddeye dayanarak yaptığı kovuşturmaya, isteyen Devletin kanununa göre ceza verme hakkının, özellikle 10 ncu maddenin (c), 11 nci maddenin (f) ve (g) bentleri ile 22, 23 ve 26 ncı maddelerde ayrıca düzenlenmiş olan zamanaşımından başka bir nedenle düştüğünü öğrendiği anda son verir.

Madde : 5

Bu Sözleşmenin III ncü kesimindeki hükümler, istenilen Devletin kendi kanunlarına göre sahip olduğu yetkiyi sınırlamazlar.

KESİM - III

Kovuşturmalarının Aktarılması

Bölüm 1 : Kovuşturma İsteği

Madde : 6

1. Sözleşen Devletlerden her biri, kendi kanununa göre suç olan bir eylemden ötürü sanık olan kişi hakkında kovuşturma yapmasını, bu Sözleşmede gösterilen hallerde ve belirtilen şartlara uygun olarak bir diğer sözleşen Devletten isteyebilir.
2. Sözleşen Devletler, bu sözleşme hükümleri uyarınca bir başka sözleşen Devletten kovuşturma yapmasını isteyebilecekleri hallerde, bu imkânı gözönünde tutacaklardır.

Madde : 7

1. İstenilen Devlette kovuşturma yapılabilmesi için hem kovuşturma isteğine yol açan eylemin bu Devlette işlenmesi halinde suç sayılması hem de failin yine bu Devlet kanunlarına göre hakkında müeyyide uygulanabilen bir kişi olması şarttır.
2. Suç, isteyen Devlette kamu görevi yapan bir kişi tarafından veya böyle bir kişiye veya bu Devlette kamusal nitelikte bir müesseseye veya bir şeye karşı işlenmişse, istenilen Devlette de kamu görevi yapan bir kişi tarafından veya aleyhinde suç işlenenin istenilen Devlette karşılığı olan bir kişiye bir müesseseye veya bir şeye karşı işlenmiş sayılacaktır.

Madde : 8

1. Sözleşen Devletlerden her biri, aşağıdaki hallerden birinde veya daha fazlasında diğer bir sözleşen Devletten kovuşturma isteyebilir :
 - a) Sanık istenilen Devlette mutad olarak oturuyorsa,
 - b) Sanık istenilen Devletin vatandaşı ise veya istenilen Devlet sanığın asıl Devleti ise,
 - c) Sanık hakkında istenilen Devlette hürriyeti bağlayıcı bir müeyyide uygulanmakta ise veya uygulanacaksa,
 - d) Sanık istenilen Devlette aynı veya başka suçlardan ötürü kovuşturulmakta ise,
 - e) Kavuşturmanın aktarılmasının hakikatin meydana çıkması bakımından faydalı olduğu ve özellikle en önemli delillerin istenilen Devlette bulunduğu görüşünde ise,
 - f) Muhtemel bir mahkûmiyetin istenilen Devlette yerine getirilmesinin hükümlünün toplumdaki yerini tekrar alabilmesi imkânlarını artıracığı görüşünde ise,
 - g) Kendi ülkesinde yapılacak duruşmada sanığın hazır bulunmasının sağlanamayacağı, buna karşılık, istenilen Devletteki duruşmada bunun sağlanabileceği görüşünde ise,
 - h) Muhtemel bir mahkûmiyeti, suçluların geriverilmesi yoluna başvursa dahi yerine getiremeyeceği, buna karşılık istenilen Devletin bu imkâna sahip olduğu görüşünde ise,
2. Eğer sanık sözleşen bir Devlette kesin olarak mahkûm olmuşsa bu Devlet yukarıdaki 1 nci fıkrada belirtilen hallerin bir veya daha fazlasında kovuşturmanın aktarılmasını, ancak kendisi hattâ suçlunun geri verilmesi yoluna başvurarak müeyyideyi yerine getiremiyorsa ve diğer Devlet de yabancı memlekette verilen yargıların yerine getirilmesi prensibini kabul etmiyor veya böyle bir yargıyı yerine getirmeyi reddediyorsa, isteyebilir.

Madde : 9

1. İstenilen Devletin yetkili makamları, yukardaki maddeler uyarınca kendilerine gönderilmiş olan kovuşturma isteklerini incelerler ve işleme koyacaklarsa gereğini kendi kanunlarına göre tayin ederler.
2. İstenilen Devletin kanunu suçun cezalandırılması yetkisini idarî bir makama veriyorsa, bu Devlet durumu derhal isteyen Devlete bildirir. İstenilen Devlet, 3 ncü fıkraya göre bir beyanda bulunmuşsa, bildirme gerekmez.

3. Sözleşen Devletlerden her biri, Sözleşmeyi imzalarken veya onay, kabul veya katılma belgelerini verirken yahut herhangi bir zamanda Avrupa Konseyi Genel Sekreterine hitaben yapacağı bir beyan ile, millî kanununun belli suçların cezalandırılması yetkisini hangi şartlarla idarî makamlara verdiğini bildirebilir. Bu yolda bir beyan, yukarıdaki 2 nci fıkraya göre yapılması gereken bildiri yerine geçer.

Madde : 10

İstenilen Devlet :

- a) İstek 6 ncı ve 7 nci maddelerin 1 nci fıkralarına uygun değilse,
- b) Kovuşturma yapılması 35 nci madde hükümlerine aykırı ise,
- c) İstek tarihinde kamu davası isteyen Devlette ve bu Devletin kanununa göre zamanaşımına uğramışsa, isteği işleme koymaz.

Madde : 11

İstenilen Devlet 10 ncu madde hükmü saklı kalmak üzere, ancak aşağıdaki hallerden en az birinde isteğin bir parçasını veya bütünü reddedebilir :

- a) İsteğin 8 nci madde uyarınca dayandığı sebebin yersiz olduğu görüşünde ise,
- b) Sanık istenilen Devlette mutat surette oturmuyorsa,
- c) Sanık istenilen Devletin vatandaşı değilse ve suç tarihinde bu Devlet ülkesinde mutat surette oturmuyor idiyse,
- d) Kovuşturulması istenen suçun siyasî nitelik taşıdığı yahut tamamen askerî veya malî bir suç olduğu görüşünde ise,
- e) Kovuşturma isteğinin ırk, din, milliyet veya siyasî düşüncelere dayandığını kabul ettirecek ciddi sebepler bulunduğu görüşünde ise,
- f) Eyleme kendi kanunu uygulanabiliyorsa ve isteğin alındığı tarihte bu kanuna göre kamu davası zamanaşımına uğramışsa; Bu takdirde bu Sözleşmenin 26 ncı maddesinin 2 nci fıkrası uygulanmayacaktır.
- g) Yetkisi sadece 2 nci maddeye dayanıyorsa ve isteğin alındığı tarihte kamu davası kendi kanununa göre zamanaşımına uğramışsa (Bu takdirde 23 ncü madde gereğince sürenin altı ay uzadığı gözönünde tutulacaktır),
- h) Suç isteyen Devletin ülkesi dışında işlenmişse,
- i) Kovuşturma istenilen Devletin milletlerarası taahhütlerine aykırı ise,
- j) Kovuşturma istenilen Devletin hukuk düzeninin temel prensiplerine aykırı ise,
- k) İsteyen Devlet bu Sözleşmede öngörülen bir usul kuralını çiğnemişse.

Madde : 12

1. İstenilen Devlet, isteği kabul ettikten sonra, bu Sözleşmenin 10 ncu maddesinde belirtilen sebeplerden birinin ortaya çıkması halinde kabulünü geri alır.

2. İstenilen Devlet :

- a) Kendi ülkesinde yapılacak duruşmada sanığın hazır bulunmasının sağlanamayacağı yahut muhtemel mahkumiyetin kendi ülkesinde yerine getirilemeyeceği anlaşılırsa,
- b) 11 nci maddede öngörülen ret sebeplerinden biri, iş henüz mahkeme önüne gelmeden önce meydana çıkarsa,
- c) İsteyen Devletin muvafakat etmesi şartı ile diğer hallerde, kabulünü geri alabilir.

Bölüm 2 : Aktarma Usulü

Madde : 13

1. Bu Sözleşmede öngörülen istekler yazılı olarak yapılır. Bu istekler ve bu Sözleşmenin uygulanması için gerekli her türlü bildirmeler ya isteyen Devletin Adalet Bakanlığı tarafından istenilen Devletin Adalet Bakanlığına yahut özel anlaşma gereğince doğrudan doğruya isteyen Devlet makamları tarafından istenilen Devletin makamlarına yapılır. Cevaplar da aynı yolla verilir.

2. Geciktirilemeyecek hallerde istekler ve bildirmeler Suç Polisi Milletlerarası Kuruluşu (İnterpol) aracılığı ile yapılabilir.

3. Sözleşen Devletler, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapacakları bir beyan ile bu maddenin 1 nci fıkrasında öngörülen yazışma kaidesine istisna koymak istediklerini bildirebilirler.

Madde : 14

Sözleşen Devletlerden biri bir diğerinin verdiği bilgilerin bu Sözleşmenin uygulanması için yetersiz olduğu görüşünde ise, gerekli ek bilgileri ister. Bu bilgilerin elde edilmesi için bir süre tayin edebilir.

Madde : 15

1. Kovuşturma istekleri, ceza dosyasının aslı veya aslına uygunluğu belirtilen bir sureti ve diğer gerekli belgeler ile birlikte gönderilir. Bununla beraber sanık, 5 nci Bölüm hükümleri uyarınca tutuk ise isteyen Devlet kovuşturma isteği ile birlikte gönderemediği belgeleri sonra da gönderebilir.

2. İsteyen Devlet isteğin gönderilmesinden sonra bu Devlette yapılan ve ceza davası ile ilgili olan her muhakeme işlemini ve her tedbiri yazılı olarak istenilen Devlete bildirir. Gerekli belgeler de birlikte gönderilir.

Madde : 16

1. İstenilen Devlet, kovuşturma isteği üzerine verdiği kararı isteyen Devlete derhal bildirir.

2. İstenilen Devlet kamu davası açılmadığını veya açılmışsa hangi kararla sonuçlandığını da isteyen Devlete bildirir. Yazılı kararların aslına uygunluğu belirtilecek bir sureti de isteyen Devlete gönderilir.

Madde : 17

İstenilen Devlet, yetkisi sadece 2 nci maddeye dayanıyorsa, istek hakkında bir karar almadan önce, görüşlerini bildirebilmesi amacı ile kovuşturma istendiğini sanığa haber verir.

Madde : 18

1. Bu Sözleşmenin uygulanması ile ilgili belgelerin tercümesi, bu maddenin ikinci fıkrası hükümleri saklı olmak üzere, istenmeyecektir.

2. Bu belgelerin tercümeleri ile birlikte gönderilmelerini istemek hakkını Sözleşen Devletler, imzalarken yahut onay, kabul veya katılma belgesini verirken Avrupa Konseyi Genel Sekreterine hitabeden bir beyan ile, 16 ncı maddenin 2 nci fıkrasında sözü geçen yazılı karar sureti müstesna olmak üzere saklı tutabilirler. Diğer sözleşen Devletler ya bu Devletin millî dilinde yahut Avrupa Konseyinin resmî dillerinden bu Devletçe seçilecek birinde yapacakları tercümeleri göndereceklerdir. Bununla beraber bu seçim mecburi değildir. Diğer sözleşen Devletler karşılıklılık kuralını uygulayabileceklerdir.

3. Bu madde, isteklerin ve ilişik belgelerin tercümesi ile ilgili olarak iki veya daha fazla Devlet arasında yapılmış veya yapılacak anlaşma ve uyuşmalara tesir etmeyecektir.

Madde : 19

Bu Sözleşmenin uygulanması için gönderilen belgeler imza tasdiki formalitesinden muaf tutulmuşlardır.

Madde : 20

Sözleşen Devletlerden her biri, bu Sözleşmenin uygulanmasından doğacak masrafların ödettilirilmesini diğerlerinden istemekten karşılıklı olarak vazgeçmişlerdir.

Bölüm 3 : Kovuşturma İsteğinin İsteyen Devletteki Sonuçları

Madde : 21

1. İsteyen Devlet kovuşturma istedikten sonra sanığı isteğe yol açan eyleminden ötürü kovuşturmaz, bu eylemden ötürü daha önce verilmiş olan hükmü yerine getiremez. Bununla beraber, istenilen Devletin kovuşturma isteği hakkındaki kararı kendisine bildirilinceye kadar isteyen Devlet, son soruşturma yapması için mahkemeye yahut yargılama yapıp ceza vermek yetkisi kendisine tanınmış olan idarî makama başvurmak dışında, her türlü kovuşturma işlemini yapmak hakkını muhafaza eder.

2. İsteyen Devlet :

- a) İstenilen Devlet 10 ncu maddede öngörülen hallerde isteği işleme koymadığını bildirirse,
- b) İstenilen Devlet 11 nci maddede öngörülen hallerde isteği reddettiğini bildirirse,
- c) İstenilen Devlet 12 nci maddede öngörülen hallerde kabulünü geri aldığıını bildirirse,
- d) İstenilen Devlet dava açmama veya açılan davayı düşürme kararı verdiğini bildirirse,
- e) İstenilen Devlet işleme koymama kararını kendisine bildirmeden önce isteğini geri alırsa, Kovuşturma ve yerine getirme hakkına yeniden kavuşur.

Madde : 22

Bu kesime uygun olarak yapılan kovuşturma istekleri, isteyen Devlette kamu davası zamanasını süresini altı ay uzatır.

Bölüm 4 : Kovuşturma İsteğinin İstenilen Devletteki Sonuçları

Madde : 23

İstenilen Devletin yetkisi sadece 2 nci maddeye dayanıyorsa, bu Devlette kamu davası zamanasını süresi altı ay uzar.

Madde : 24

1. Kovuşturma her iki Devlette şikâyete bağlı ise, isteyen Devlette yapılan şikâyet istenilen Devlette yapılmış sayılır.

2. Şikâyet sadece istenilen Devlette aranıyorsa, bu Devletin, yetkili makamı şikâyet yetkisi olan kişiye kovuşturmaya muvafakat etmemek hakkı bulunduğunu yazı ile bildirir. Bu kişi bu yazıyı almasından itibaren bir ay içinde kovuşturma yapılmasına muvafakat etmediğini bildirmese, şikâyet olmadan da kovuşturma yapılır.

Madde : 25

İstenilen Devlette suç uygulanacak müeyyide, kanunda başka Devlet kanunundaki müeyyidenin uygulanacağı kabul edilmedikçe, bu Devletin kanununda öngörülen müeyyidedir. İstenilen Devletin yetkisi sadece 2 nci maddeye dayanıyorsa, bu Devlette verilecek ceza isteyen Devlet kanununun öngördüğü müeyyideden daha ağır olamaz.

Madde : 26

1. İsteyen Devlette kovuşturma amacı ile kanun ve tüzüklere uygun olarak yapılmış işlemler, istenilen Devlette bu Devletin makamları tarafından yapılmış gibi sayılırlar. Ancak bu eşdeğerde sayış, bu işlemlerin isteyen Devletteki isbat kuvvetinin artırılması sonucunu doğuramaz.

2. İsteyen Devlette veya istenilen Devlette muteber olarak yapılan ve zamanaşımını kesen işlemler, diğer Devlette de aynı sonucu doğururlar.

Bölüm 5 : İstenilen Devlette Geçici Tedbirler

Madde : 27

1. Bir Devlet kovuşturma isteği göndermek niyetinde olduğunu diğerine bildirince, istenilen Devlet, yetkisi sadece 2 nci maddeye dayandığı takdirde,

a) İstenilen Devletin kanunu o suçtan dolayı tutmaya cevaz veriyorsa ve

b) Sanığın kaçmasından veya delilleri yok etmesinden korkmak için sebepler varsa, bu Sözleşme gereğince, sanığın geçici olarak tutulmasına isteyen Devletin isteği üzerine karar verme yetkisine sahiptir.

2. Tutma isteğinde, tutma müzekkeresinin veya isteyen Devletin kanunlarına uygun şekilde ve aynı değerde olmak üzere düzenlenmiş belgenin bulunduğu, hangi suçtan kovuşturma yapılacağı, suçun nerede ve ne zaman işlendiği gösterilecek ve sanığın eşkali mümkün olduğu kadar açıkça bildirilecektir. Dava konusu olayın kısa bir açıklaması da yapılacaktır.

3. Tutma isteği, isteyen Devletin 13 nci maddede belirtilen makamları tarafından istenilen Devlette karşılığı olan makamlara posta ile veya telgrafla yahut yazılı herhangi bir vasıta ile veya istenilen Devletin kabul ettiği herhangi bir vasıta ile gönderilir. İstek üzerine ne işlem yapıldığı derhal isteyen Devlete bildirilir.

Madde : 28

İstenilen Devlet kovuşturma isteğini 15 nci maddenin 1 nci fıkrasında öngörülen belgelerle birlikte alır almaz, kovuşturulması istenilen suçun kendi ülkesinde işlenmesi halinde kendi kanununun uygulanmasına cevaz verdiği, sanığın tutulması ve elkoyma dahil bütün geçici tedbirlere başvurma yetkisine sahiptir.

Madde : 29

1. 27 ve 28 nci maddelerde öngörülen geçici tedbirlerde bu sözleşme hükümleri ve istenilen Devletin kanunu uygulanır. Bu tedbirlere son vermenin şartlarını da keza bu Devletin Kanunu yahut sözleşme gösterir.

2. Bu tedbirler 21 nci maddenin 2 nci fıkrasının (a) dan (e) ye kadar olan bentlerinde belirtilen hallerde sona erer.

3. 27 nci madde uyarınca tutulan kişi, istenilen Devlet tutma tarihinden itibaren 18 gün içinde kovuşturma isteğini almadığı takdirde salıverilir.

4. 27 nci madde uyarınca tutulan kişi, kovuşturma isteği ile birlikte gönderilmesi gereken belgeler bu isteğin alınmasından itibaren 15 gün içinde gelmediği takdirde salıverilir.

5. Sadece 27 nci maddeye dayanan tutmalar hiç bir zaman 40 günü geçemez.

KESİM — IV

Ceza Kovuşturmalarının Birden Çokluğu

Madde : 30

1. Sözleşen devletlerden her biri, siyasi veya sadece askeri nitelik taşımadığı kanısında olduğu bir suçtan dolayı kamu davası açmadan önce veya açılan davanın görülmesi sırasında ayrı kişi hakkında aynı ey-

İemden dolayı başka bir sözleşen Devlette dava açılmış olduğunu ve görülmekte bulunduğunu öğrenince, kendi kovuşturmasından vazgeçmek veya dava açılmışsa durdurmak veya diğer Devlete aktarmak mümkün olup olmadığını araştıracaktır.

2. Bu Devlet bir olayda dava açılmamışsa kovuşturmadan vazgeçmemenin, dava açılmışsa davayı durdurmanın daha uygun olduğunu görürse, diğer Devlete uygun bir zamanda ve en geç esas hakkındaki son karardan önce bilgi verir.

Madde : 31

1. İlgili Devletler, 30 ncu maddenin 2 nci fıkrasında öngörülen hallerde, her olayın 8 nci maddede belirtilen özel durumlarını gözönünde tutarak, tek kovuşturmaya içlerinden hangisinin devam etmesi gerekeceğini tayin için mümkün olan bütün gayreti göstereceklerdir. İlgili Devletler, danışma devresinde ve en geç 30 ncu maddenin 2 nci fıkrasında belirtilen bilginin gönderilmesinden itibaren 30 günlük sürenin sonuna kadar, esas hakkında karar verilmesini durduracaklardır.

2. 1 nci fıkra hükümleri :

- a) 30 ncu maddenin 2 nci fıkrasında öngörülen bilgiyi son soruşturma duruşması sanık hazır olduğu halde açıldıktan sonra gönderen,
- b) Bu bilgiyi son soruşturma duruşması sanık hazır olduğu halde açıldıktan sonra alan devletlere uygulanmaz.

Madde : 32

İlgili devletler :

- a) Her birinin Ceza Kanununa göre her biri suç teşkil eden maddî bakımdan birbirinden farklı birden fazla eylem bir tek kişiye yahut birlikte hareket eden birden fazla kişiye,
- b) Her birinin Ceza Kanununa göre suç teşkil eden bir eylem birlikte hareket eden birden fazla kişiye, isnat edilmişse, hakikatın öğrenilmesi ve en elverişli müeyyidenin uygulanması amacı ile tek kovuşturmanın işlerinden biri tarafından yapılmasının uygun olup olmadığını ve uygunsa kovuşturmayı içlerinden hangisinin yapacağını tayin için gayret göstereceklerdir.

Madde : 33

31 nci maddenin 1 nci fıkrası ile 32 nci madde uygulanarak verilmiş olan her karar, ilgili Devletler bakımından, bu sözleşmenin öngördüğü kovuşturmanın aktarılmasının bütün sonuçlarını doğurur. Kendi kovuşturmasından vazgeçen Devlet, onu diğerine aktarmış sayılır.

Madde : 34

III ncü Kesimin 2 nci bölümünde öngörülen aktarma usulü, uygun düştüğü ölçüde bu kesimde de uygulanır.

KESİM — V

Ne Bis In Idem

Madde : 35

1. Kesin ve yerine getirilebilir bir yargı ile yargılanmış olan kişi :

- a) Beraat etmişse,
- b) Hakkında müeyyide hükümlenup da :
 - i) Bu müeyyide tamamen yerine getirilmişse veya yerine getirilmekte ise,
 - ii) Müeyyidenin tamamı veya yerine getirilmemiş kısmı genel veya özel affa uğramışsa,
 - iii) Müeyyide zamanaşımı yüzünden yerine getirilemiyorsa,

c) Mahkeme suçluluğu tespit edip müeyyideyi tayin etmemişse, aynı eylemden ötürü diğer bir sözleşen Devlette kovuşturulamaz, mahkûm edilemez veya hakkındaki müeyyide yerine getirilemez.

2. Bununla beraber sözleşen devletler, yargının konusu olan eylem bu devletlerden kamusal nitelikte bir kişiye bir kuruma veya bir şeye karşı işlenmişse yahut yargı, konu olan kişi bu devletlerde kamusal nitelik taşımakta ise, kendileri kovuşturma istenmiş olmadıkça, «ne bis in idem» sonucunu kabule mecbur değildirler.

3. Ülkesinde eylem işlenen yahut kendi kanununa göre işlendiğini kabul eden Devlet de, kendisi kovuşturma istemiş olmadıkça, «ne bis in idem» sonucunu kabule mecbur değildir.

Madde : 36

Sözleşen bir Devlette yargılanan kişi aleyhinde diğer bir sözleşen Devlette aynı eylemden ötürü yeni bir kovuşturma yapıldığında, yargının yerine getirilmesi dolayısı ile hürriyetten yoksun kılınma süresi, yeniden hükümlenacak müeyyideden mahsup edilecektir.

Madde : 37

Bu kesim, yabancı memlekette verilen ceza yargılarının «ne bis in idem» sonucunu daha geniş ölçüde kabul eden millî kanunların uygulanmasına engel olmayacaktır.

KESİM — VI

Son Hükümler

Madde : 38

1. Bu Sözleşme Avrupa Konseyi Üyesi devletlerin imzalarına açık tutulacaktır. Sözleşme onaylanacak veya kabul edilecektir. Onaylama veya kabul belgeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreterine verilecektir.

2. Sözleşme, onaylama veya kabul hakkındaki üçüncü belgenin verilmesinden üç ay sonra yürürlüğe girecektir.

3. Sözleşme, daha sonra onaylayan veya kabul eden imzalayıcı devletler bakımından, onaylama veya kabul belgelerinin verilmesinden üç ay sonra yürürlüğe girecektir.

Madde : 39

1. Bu sözleşme yürürlüğe girdikten sonra, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi Konsey üyesi olmayan bir Devleti de sözleşmeye katılmaya davet edebilecektir. Davet hakkındaki karar, sözleşmeyi onaylamış olan konsey üyelerinin oybirliği ile verilecektir.

2. Katılma, bunu belirten belgenin Avrupa Konseyi Genel Sekreterine verilmesi ile olacak ve bu tarihten üç ay sonra hüküm ifade edecektir.

Madde : 40

1. Sözleşen devletler, imzalarken veya onaylama, kabul yahut katılma belgelerini verirken, bu sözleşmenin uygulanacağı ülke, veya ülkeleri tayin edebileceklerdir.

2. Sözleşen devletler, onaylama, kabul veya katılma belgelerini verirken veya daha sonra Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapacakları bir beyan ile bu sözleşmenin uygulanmasını evvelce bildirdikleri ülkelerden başka, dış münasebetlerini idare ettikleri yahut namlarına hareket etmeye mezun buldukları ülkeye veya ülkelere yayabileceklerdir.

3. Yukarıdaki fıkra gereğince yapılacak her beyan, bu beyanda gösterilen ülkeler hakkında olmak üzere, bu sözleşmenin 45 nci maddesindeki şartlarla geri alınabilir.

Madde : 41

1. Sözleşen devletler, imzalarken veya onaylama, kabul yahut katılma belgelerini verirken I sayılı ekte gösterilen çekincelerden birini veya daha fazlasını kullanacaklarını beyan edebilecekler veya II sayılı ekte uygun bir beyanda bulunabileceklerdir.
2. Sözleşen devletler, yukarıki fıkraya uygun olarak kullandıkları çekincelerin veya yaptıkları beyanların tamamını veya bir kısmını, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapacakları bir beyan ile geri alabileceklerdir. Bu beyanlar alındıkları tarihte hüküm ifade edecektir.
3. Sözleşen devletlerden bu sözleşme hükümlerinden biri konusunda çekince beyan edenler, bu hükmün başka bir devletçe uygulanmasını isteyemezler. Bununla beraber çekince kısmi ise veya şarta başlanmışsa, ancak kabul ettikleri ölçüde uygulanmasını isteyebilirler.

Madde : 42

1. Sözleşen devletler, bu sözleşmenin III sayılı ekine konulmasını istedikleri kanunî hükümleri, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapacakları bir beyan ile her zaman bildirebilirler.
2. III sayılı ekte gösterilen millî kanunlardaki her değişiklik, bu ekte verilen bilgiyi yanlış hale getiriyorsa, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine bildireceklerdir.
3. Yukarıki fıkralar gereğince III sayılı ekte yapılan her değişiklik, her sözleşen Devlet bakımından, Genel Sekreter tarafından kendisine yapılan bildirme tarihinden itibaren bir ay sonra hüküm ifade eder,

Madde : 43

1. Bu sözleşme, suçluların geri verilmesini yahut özel konuları düzenliyen milletlerarası sözleşmelerden doğan hak ve borçlara tesir etmeyecek ve sözleşen Devletler arasında yapılmış diğer sözleşmelerde bulunan ve bu sözleşmenin konusunu teşkil eden maddelerle ilgili hükümlere de dokunmayacaktır.
2. Sözleşen Devletler, bu sözleşme ile düzenlenen meselelerle ilgili olarak ancak bu sözleşmenin hükümlerini tamamlamak veya bu sözleşme prensiplerinin uygulanmasını kolaylaştırmak üzere aralarında iki veya daha fazla taraflı sözleşmeler yapabilirler.
3. Bununla beraber, sözleşen Devletler aralarında belli bir rejim yahut tek tip kanun esası üzerinde ilişkiler kurmuşlarsa veya kurarlarsa, istedikleri takdirde bu konulardaki karşılıklı ilişkilerini düzenlemede sadece bu sistemlere dayanmak ve bu sözleşme hükümlerini gözönünde tutmamak yetkisine de sahip olacaktır.
4. Sözleşen Devletlerden karşılıklı ilişkilerinde bu sözleşmeyi yukarıki fıkra gereğince uygulamayabilecek olanlar bunu Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yazı ile bildireceklerdir,

Madde : 44

Avrupa Konseyinin «Suç Meseleleri Avrupa Komitesi», bu sözleşmenin uygulanmasını izleyecek ve, gerektiğinde, uygulamadan çıkacak güçlüklerin dostça çözümlenmesini kolaylaştıracaktır,

Madde : 45

1. Bu sözleşme süresiz olarak yürürlükte kalacaktır.
2. Sözleşen Devletler bu sözleşmeden ayrıldıklarını Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapacakları yazılı bir beyan ile bildirebileceklerdir.
3. Sözleşmeden ayrılma, bildirmenin Genel Sekreterce alınmasından altı ay sonra hüküm ifade edecektir.

Madde : 46

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri Konsey üyesi devletlere ve bu sözleşmeye katılan her devlete :

a) Her imzalanışı,

- b) Her onaylama, kabul veya katılma belgesinin verilisi,
- c) 38 nci madde uyarınca kendisine yapılan her beyanı,
- d) 9 ncu maddenin 3 ncü fıkrası uyarınca kendisine yapılan her beyanı,
- e) 13 ncü maddenin 3 ncü fıkrası uyarınca kendisine yapılan her beyanı,
- f) 18 nci maddenin 2 nci fıkrası uyarınca kendisine yapılan her beyanı,
- g) 40 nci maddenin 2 nci ve 3 ncü fıkraları uyarınca kendisine yapılan her beyanı,
- ı) Çekince veya beyanların 41 nci maddenin 2 nci fıkrası uyarınca geri alınmasını,
- j) 42 nci maddenin 1 nci fıkrası uyarınca yapılan her beyanı ve aynı maddenin 2 nci fıkrası uyarınca sonradan yapılacak her bildirmeyi,
- k) 43 ncü maddenin 4 ncü fıkrası uyarınca kendisine yapılan her bildirmeyi,
- l) 45 nci madde uyarınca kendisine yapılan her bildirmeyi ve sözleşmeden ayrılmanın hüküm ifade edeceği tarihi bildirecektir.

Madde : 47

Bu sözleşme ve onun caiz gördüğü beyan ve bildirmeler ancak sözleşen ilgili Devletler arasında yürürlüğe girmesi tarihinden sonra işlenecek suçlara uygulanacaktır.

EK - I

Sözleşen Devletlerden her biri :

- a) Tamamen dini nitelikte gördükleri bir suçtan, ötürü yapılan kovuşturma isteğini reddetmek,
- b) Kendi kanununa göre cezalandırılması sadece idarî makamların yetkisine giren bir eylemden ötürü yapılan kovuşturma isteğini reddetmek,
- c) 22 nci maddeyi kabul etmemek,
- d) 23 ncü maddeyi kabul etmemek,
- e) 25 nci maddenin ikinci cümlesindeki hükmü Anayasa sebebiyle kabul etmeme,
- f) Kendi kanununa göre yetkili olduğu hallerde 26 nci maddenin 2 nci fıkrasını kabul etmemek,
- g) Kendi kanununa veya diğer Devletin kanununa göre cezalandırılması sadece idarî makamların yetkisine giren eylem hakkında 30 ve 31 nci maddeleri uygulamamak,
- h) V nci kesimi kabul etmemek hakkını saklı tuttuğunu beyan edebilir.

EK - II

Sözleşen Devletlerden her biri, Anayasaya dayanarak, ancak kendi kanununda açıklanmış olan hallerde kovuşturma isteyebileceğini veya bu yoldaki istekleri kabul edebileceğini beyan edebilir.

Sözleşen Devletlerden her biri «vatandaş» terimine bu sözleşme bakımından verdiği manayı bir beyan ile bildirebilir.

EK - III

Ceza kanunlarına göre suçlardan başka suçların listesi aşağıdaki suçlar, ceza kanunlarına göre suçlarla bir tutulacaktır :

Fransa : «Contravention de grande voirie» olarak müeyyidelenendirilen Kanuna aykırı eylemler,

Federal Almanya : 2 Mayıs 1968 tarihli «Gesetz über Ordnung-Widrigkeiten» Kanununun (BGBl 1968, I 481) koyduğu muhakeme usulünün uygulandığı Kanuna aykırı eylemler.

İtalya : 3 Mart 1967 tarihli 317 Sayılı Kanunun uygulandığı Kanuna aykırı eylemler.

